

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-837

21/09/2020

ქ. თბილისი

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმის“ გაყვანასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ წარმოდგენილია ადიგენისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტებში ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემის ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმის“ გაყვანისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ადიგენისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე განთავსება. წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია შპს „გამა კონსალტინგის“ მიერ.

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იქნა ადიგენისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტებში ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმის“ გაყვანისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში. სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N2-37).

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია ეგხ-ის მარშრუტისა და ტიპის, მათ შორის მიწისქვეშა (საკაბელო) ეგხ-ის ალტერნატივები, სადაც მოცემულია ალტერნატივების ანალიზი და მასში ასახულია საპროექტო სამუშაოების პროცესი და ის საფეხურები, რომლებზეც განხილული იქნა ალტერნატივები. ასევე განხილულია არაქმედების ალტერნატივა.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით 400 კვ. ძაბვის ეგხ „ახალციხე-თორთუმი“ დაიწყება ქ/ს „ახალციხე 500“-დან და გაგრძელდება თურქეთის რესპუბლიკის საზღვრამდე, ხოლო შემდეგ თურქეთის ტერიტორიაზე მიერთებული იქნება თორთუმის ქვესადგურთან. საპროექტო ეგხ-ის საერთო სიგრძე იქნება 150 კმ. (ქვესადგურ თორთუმამდე), ხოლო თურქეთის საზღვრამდე მონაკვეთის სიგრძე იქნება 36კმ. ეგხ-ის საწყისი წერტილის მიახლოებითი GPS კოორდინატებია: X-342703; Y-4618729, თურქეთის საზღვრამდე დაბოლოების GPS კოორდინატებია: X-317696; Y-4606403. პროექტის ფარგლებში საპროექტო ეგხ გადაკვეთს მდ. ფოცხოვს და გაგრძელდება დაბა ვალესა და

სოფ. არალს შორის არსებული დაუსახლებელი ტერიტორიის გავლით თურქეთის საზღვრის მიმართულადაც.

საპროექტო ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმის“ მარშრუტი შერჩეული იქნა იმგვარად, რომ პროექტის განხორციელება პირდაპირ ზემოქმედებას არ იქონიებს რომელიმე დაცულ ტერიტორიაზე და არ გადაკვეთს ზურმუხტის ქსელის საიტებს. საპროექტო ეგზ-სთან (საწყის მონაკვეთზე) ყველაზე ახლოს მდებარეობს ზურმუხტის ქსელი „ბორჯომ-ხარაგაული 2“, რომლის საზღვრიდან მინიმალური დაცილება შეადგენს 1300 მეტრს.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით სამშენებლო ბანაკის მოწყობა დაგეგმილი არ არის. საპროექტო ეგზ-ს მშენებლობა იწარმოებს ძირითადად სამი ლოკაციიდან, სადაც განთავსებული იქნება სამშენებლო მასალების დროებითი დასაწყობების ადგილები. აღნიშნულ ლოკაციებზე გათვალისწინებული არ არის სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქროს, ბეტონის კვანძის და ემისიების სხვა მნიშვნელოვანი სტაციონარული წყაროების მოწყობა. მშენებლობისთვის საჭირო ბეტონის ნარევის შემოტანა მოხდება მზა სახით. ტერიტორიებზე არ იქნება საცხოვრებელი კონტეინერები, შესაბამისად შერჩეულ ტერიტორიებზე ახალი სველი წერტილების მოწყობა არ არის დაგეგმილი, მშენებლობაზე დასაქმებული პერსონალი გამოიყენებს თითოეულ ლოკაციაზე განთავსებულ ბიო-ტულეტებს, რომელიც გაიწმინდება პერიოდულად. პერსონალის ტრანსპორტირება განხორციელდება შესაბამისი ავტომობილით, ძირითადად, ახლომდებარე სოფლებიდან, რადგან მშენებლობაზე დასაქმებული იქნება ადგილობრივი მოსახლეობა.

N1 მასალების სასაწყობო ტერიტორია განთავსდება არსებული ახალციხის ქვესადგურის ჩრდილოეთით, ე.წ „არალის ტერიტორიაზე“, საიდანაც იწყება საპროექტო ეგზ. აღსანიშნავია რომ ტერიტორიამდე მისასვლელად არსებობს მოასფალტებული გზა. შერჩეული ტერიტორია მთლიანად ექცევა სსე-ს შვილობილი კომპანიის, შპს „ენერგოტრანსის“ კუთვნილებაში არსებულ არასასოფლო სამეურნეო მიწის ნაკვეთზე. შერჩეული ტერიტორიის მთლიანი ფართობი შეადგენს დაახლოებით 1 ჰა-ს, რომლის კოორდინატებია: X 342692 Y 4619586; X 342904 Y 4619661; X 342933 Y 4619581.

ტერიტორიაზე წარმოდგენილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოფიტულია ქარისმიერი ეროზიისგან, ტერიტორიაზე წარმოდგენილია მხოლოდ ბალახეული საფარი. წინასწარი შეფასებით ტერიტორიაზე, შეიძლება მოიხსნას მაქსიმუმ 80-90 მ³ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა, რომელიც დასაწყობდება სასაწყობო ტერიტორიაზე შემდეგში გამოყენების მიზნით. აღნიშნული ტერიტორიიდან დაგეგმილია N1-დან N31 საყრდენ ანძამდე მოქცეული მონაკვეთის მშენებლობა.

N2 სასაწყობო ტერიტორიისათვის, შერჩეული იქნა სოფ. წყრუთის მიმდებარედ დაურეგისტრირებული არასასოფლო-სამეურნეო მიწის დაახლოებით 500 მ² ფართობის ნაკვეთი, რომლის კოორდინატებია: X 327786 Y 4614953; X 327855 Y 4614921; X 327839 Y 4614871;

შერჩეულ მიწის ნაკვეთამდე მიდის არსებული გრუნტის გზა. საცხოვრებელი ზონიდან დაცილებულია დაახლოებით 1-1,5 კმ-ით, აღნიშნული ტერიტორიიდან დაგეგმილია N31-დან N67 საყრდენ ანძამდე მოქცეული მონაკვეთის მშენებლობა.

N3 სასაწყობო ტერიტორიად შერჩეულ იქნა სოფ. არალთან არსებული გზის მიმდებარე ნაკვეთი, დაახლოებით 400 მ² ტერიტორია, რომელიც სოფ. არალიდან დაშორებულია დაახლოებით 1 კმ მანძილზე. ტერიტორია არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთია, რომელზეც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა დაახლოებით 10 სმ-ია. აღნიშნული ტერიტორიიდან, დაგეგმილია ბოლო მონაკვეთის, კერძოდ N68-დან N93 საყრდენ ანძამდე მოქცეული მონაკვეთის მშენებლობა.

ტერიტორიის წვეროს კოორდინატებია:

- X 320994 Y 4611451;
- X 321122 Y 4611485;
- X 321010 Y 4611408.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საპროექტო ეგზ-ის საყრდენი ანძების დაპროექტებისას გათვალისწინებული იქნა არსებული გზები, თუმცა ზოგიერთ სამშენებლო მოედნებამდე მისასვლელად საჭირო გახდა ახალი მისასვლელი გზების დაპროექტება, რომელთა სიგანე იქნება მაქსიმუმ 5 მეტრი. ახალი მისასვლელი გზები, გამორეცხვის თავიდან აცილების მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება სათანადო დრენაჟით. იმ ადგილებში, სადაც მაღალია ეროზიული პროცესების განვითარების რისკი, მოეწყობა სამთო არხები და შესრულდება ფერდობების გამაგრების სამუშაოები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად მისასვლელი გზების მოწყობა საჭირო იქნება დაახლოებით 2-2,5 ჰა ტერიტორიაზე, რომლებიც ძირითადად განთავსებული იქნება არასასოფლო სამეურნეო დანიშნულების სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე, კერძოდ მისასვლელი გზების მოწყობა საჭირო იქნება:

- ფერსას თემის ტერიტორიაზე 5 მონაკვეთზე;
- სვირის თემის ტერიტორიაზე 7 მონაკვეთზე;
- კლდეს თემში 3 მონაკვეთზე;
- არალის თემის სოფლების ტერიტორიაზე, 3-4 (ბოლო) მონაკვეთი.

ფერსას თემის ტერიტორიაზე ახალი საპროექტო გზების მოწყობა საჭირო იქნება N4 და N6-დან N14 საყრდენ ანძამდე სამშენებლო მოედნებზე მისასვლელად. აღნიშნულ მონაკვეთზე მისასვლელი გზების სიგრძე მერყეობს 500 მეტრიდან 900 მეტრამდე. აღსანიშნავია, რომ ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ძალზედ მწირია, რადგან ტერიტორია ძლიერ ეროზირებულია, თუმცა გარკვეულ მონაკვეთებში მისასვლელი გზების მოწყობისთვის საჭირო იქნება დაახლოებით 80-100 მ³ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა, რომელიც დასაწყობდება ანძების საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ.

საპროექტო ეგზ-ის მონაკვეთზე, რომელიც გაივლის სვირის თემის ტერიტორიაზე, მოსაწყობი იქნება დაახლოებით 7 მისასვლელი გზა, N22-დან N25-მდე, N27-28, N30-33 საპროექტო საყრდენი ანძების სამშენებლო მოედნებამდე მისასვლელად. აღნიშნულ მონაკვეთებზე შესაძლებელია მოიხსნას დაახლოებით 300-350 მ³ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა.

სოფ. სვირის ჩრდილოეთით გამავალი ეგზ-ის N56-დან N58-მდე საყრდენ ანძებთან მისასვლელად დაგეგმილია 3 საპროექტო გზის მონაკვეთის მოწყობა, რომელთა სიგრძე ჯამში იქნება დაახლოებით 800-1000 მეტრი. აღსანიშნავია, რომ ტერიტორიაზე სადაც დაგეგმილია ახალი მისასვლელი გზების მოწყობა ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა პრაქტიკულად არ არსებობს.

საპროექტო ეგზ-ის ბოლო მონაკვეთზე (არალის თემის ფარგლებში) მოსაწყობი იქნება, დაახლოებით 1000-1300 მეტრი სიგრძის ახალი მისასვლელი გზა, რომლის მოწყობა დაგეგმილია N76, N80 და N81 საყრდენ ანძამდე მისასვლელად, ხოლო მოსახსნელი იქნება, დაახლოებით 450-500 მ³ მოცულობის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა. აღსანიშნავია, ეგზ-ის ბოლო N97 და N98 საყრდენ ანძამდე მოსაწყობი ახალი მისასვლელი გზა, რომელიც იქნება, დაახლოებით 400-450 მეტრი სიგრძის და გაივლის ტერიტორიაზე, რომელიც წარმოდგენილია ბუჩქნარით. აღნიშნულ ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ცალკეულ მონაკვეთებზე წარმოდგენილია დაახლოებით 10-15 სმ სისქის.

სამშენებლო უბნების და მისასვლელი გზების მომზადებისას მოხსნილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა დროებით დასაწყობდება თითოეული სამშენებლო მოედნის მიმდებარედ, რათა სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ შესაძლებელი იყოს ტერიტორიაზე სარეკულტივაციო სამუშაოების ჩატარება. დროებით გამოყენებული

ტერიტორიები აღდგენილი იქნება მათ თავდაპირველ მდგომარეობამდე. რაც შეეხება მშენებლობის ეტაპზე მიწის სამუშაოების დროს და საყრდენი ანძების საპირკვლების ამოღებისას წარმოქმნილ ფუჭ ქანებს, ძირითადად, გამოყენებული იქნება უკუყრებისათვის და მისასვლელი გზების მოსაწყობად. მცირე რაოდენობის გრუნტი კი განთავსდება სანაყაროებზე.

გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საპროექტო დერეფნის გეოლოგიური პირობების შესახებ ინფორმაცია მომზადებულია წინასაპროექტო კვლევით, რომლის შედეგების მიხედვით, შერჩეულ დერეფანში შესწავლილი უბნები სტაბილურ გეომორფოლოგიურ გარემოში არიან განლაგებული და საპროექტო და მიმდებარე ტერიტორია, საშიში გეოლოგიური პროცესების განვითარების თვალსაზრისით სტაბილურია. გარდა აღნიშნულისა პროექტის შემდგომ ეტაპზე, კერძოდ: სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე, გათვალისწინებულია დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევების ჩატარება. კვლევის პროცესში შესწავლილი იქნება ყველა კონკრეტული ანძის განთავსების ადგილის და ახალი მისასვლელი გზების დერეფნების საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები და საჭიროების შემთხვევაში განისაზღვრება დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ეგზ-ის მიერ გადასაკვეთი მდინარეების ძირითადი ჰიდროლოგიური აღწერა. გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით დაძიებულ სიღრმემდე გრუნტის წყლები არ გამოვლენილა. შესაბამისად, პირდაპირი უარყოფითი ზემოქმედება გრუნტის წყლებზე მოსალოდნელი არ არის. აღნიშნული დაკვირვების საფუძველზე დგინდება, რომ საშიში ჰიდროლოგიური მოვლენები აღნიშნულ საპროექტო ტერიტორიებზე არ ფიქსირდება და რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. გარდა აღნიშნულისა პროექტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ეგზ-ის მშენებლობით მიწისქვეშა წყლების დებიტზე პირდაპირი ზემოქმედება მინიმალურია.

ეგზ-ის მშენებლობის ეტაპზე ხმაურის ძირითად წყაროებს წარმოადგენს ანძების სამონტაჟო სამუშაოებისათვის გამოყენებული ტექნიკური საშუალებები (ექსკავატორი (85 დბა) და ამწე მექანიზმი (80 დბა). გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საპროექტო ეგზ-ის, 35 მ-იანი რადიუსი წარმოადგენს სამუშაო ზონას, სადაც ჰყვება რამდენიმე საცხოვრებელი სახლი. გარდა აღნიშნულისა ეგზ-ის დერეფანი ძირითადად განთავსებული იქნება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებსა და სასოფლო-სამეურნეო სავარგულეებზე. შესაბამისად, პროექტი ითვალისწინებს ფიზიკურ და ეკონომიკურ განსახლებას. კერძოდ: საპროექტო ეგზ-ის გასხვისების, დაახლოებით 70 მეტრთან დერეფანში, რომლის სიგრძე შეადგენს 36 კილომეტრს, მოყოლილია დარეგისტრირებული 203 ნაკვეთი და 4 შენობა. გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საპროექტო ეგზ-ის მშენებლობის დაწყებამდე დეტალურად გაწერილი იქნება განსახლების სამოქმედო გეგმა.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, 133 889 მ² მდებარეობს სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში. (კერძოდ ეგზ-ის ბუფერი-133 425 მ2 ხოლო ანძების საპირკვლის მოსაწყობად 464 მ2). პროექტის გავლენის ზონაში მოქცეული ხე-მცენარეების დეტალური აღრიცხვა (ტაქსაცია) დაგეგმილია მშენებლობის დაწყებამდე და მოსაჭრელი ხეების გარემოდან ამოღების საკითხი შეთანხმებული იქნება სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან.

სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის შესაბამისად საპროექტო ტერიტორია კვეთს სახელმწიფო ბალანსზე რიცხული ადიგენის და არალის ქვიშა-ხრემის საბადოების კონტურებს. ობიექტის საბადოებთან თანაკვეთის ფართობზე (25140 კვ.მ) ქვიშა-ხრემის მარაგი შეადგენს 75420 მ3 -ს. ამასთან, ობიექტი ასევე კვეთს

სახელმწიფო ბალანსზე რიცხული ახალციხის მურა ნახშირის საბადოს ტერიტორიას. „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის, პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, 1 მ 3 ქვიშა-ხრემის მოპოვებისათვის მოსაკრებელი შეადგენს 0,2 ლარს. ხოლო „წიაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის 39-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით „სასარგებლო წიაღისეულის საბადოს ფართობების განაშენიანება დასაშვებია, თუ განაშენიანების მსურველი წიაღისეულის მესაკუთრეს კომპენსაციის სახით გადაუხდის სასარგებლო წიაღისეულის იმ სახეობის საფასურს (შესაბამისი წიაღისეულით სარგებლობისათვის „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი მოსაკრებლის ოდენობით), რომლით სარგებლობასაც იგი ზღუდავს ან აფერხებს დაგეგმილი განაშენიანებით“.

გარდა ამისა, საპროექტო ტერიტორია კვეთს სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ხრემი) მოპოვების მიზნით გაცემული ლიცენზიის N10000342 (12.11.2018 წ. ვადა – 4 წ. მომპოვებელი – სს „საქენერგორემონტი“) კონტურს. „წიაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, აკრძალულია წიაღის ფონდის მიწების საკუთრების უფლებით, იჯარით ან სხვა ფორმით გაცემა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთან – წიაღის ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმების გარეშე, ხოლო ლიცენზირებული ობიექტის შემთხვევაში – აგრეთვე ლიცენზიის მფლობელთან შეთანხმების გარეშე.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით საპროექტო მარშრუტზე განხორციელებულია კვლევა კულტურული მემკვიდრეობის მხრივ, რის შედეგადაც ვალეს საბაჟო-გამშვები პუნქტის სიახლოვეს გამოკვეთილია ორი ობიექტი (სავარაუდოდ ნამოსახლარი და არქეოლოგიურად საინტერესო ორი ბორცვი), სადაც საჭიროა მეორე ეტაპის არქეოლოგიური სამუშაოების (საცდელი თხრილების მეშვეობით ტერიტორიის შემოწმება) ჩატარება. მიწის სამუშაოების დროს გათვალისწინებულია შესაბამისი ზედამხედველობა და არქეოლოგიური არტეფაქტების გამოვლენის შემთხვევაში - სამუშაოების შეჩერება "კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად. ასევე, როგორც გზმ-ის ანგარიშშია აღნიშნული ელექტროგადამცემი ხაზი, გაივლის სოფ. ფერსას მეჩეთიდან დაახლოებით 20 მეტრის დაშორებით.

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციით სოფ. ფერსას მეჩეთს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 2012 წლის 20 მარტის N3/86 ბრძანებით მინიჭებული აქვს კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლის სტატუსი და მას ავტომატურად დადგენილი აქვს ინდივიდუალური დამცავი ზონა (ფიზიკური დაცვის არეალი - 50 მ. ვიზუალური დაცვის არეალი - 300 მ), სადაც ვრცელდება მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი რეჟიმი. ასევე, პროექტი (ზემოაღნიშნული ზონის ნაწილში) უნდა შეთანხმდეს სსიპ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან. "კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტის მშენებლობის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ორგანო სამინისტროს (აღნიშნული უფლებამოსილება დელეგირებულია სსიპ - საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოზე) დადებითი დასკვნის საფუძველზე. ხოლო, სამინისტროს (სააგენტოს)

დასკვნის საფუძველია შესაბამისი ტერიტორიის არქეოლოგიური კვლევა, რომლის ჩატარებას უზრუნველყოფს მიწის სამუშაოების განხორციელებით დაინტერესებული პირი. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააგენტოში წარდგენილი უნდა იყოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დოკუმენტაცია ტერიტორიის არქეოლოგიური კვლევის შესახებ.

წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ეგზ-ის დერეფანში ჩატარებული იქნა ფლორისა და ფაუნის კვლევები, რომლის შედეგებით დგინდება, რომ პროექტის გავლენის ზონაში, ძირითადად, წარმოდგენილია სათიბ-სადოვრები და სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები. შესაბამისად, საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში არ გვხვდება ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორიები, ამიტომ, ხე-მცენარეების გარემოდან ამოღება ეგზ-ის ბუფერში ჰაბიტატის მთლიანობის დაკარგვაზე მოსალოდნელი არ არის. სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე, მოსაჭრელი იქნება მცირე რაოდენობით ხე-მცენარე, რომლებიც ძირითადად ჰყვება სამშენებლო მოედნებამდე მოსაწყობი მისასვლელი გზების ფარგლებში და მთლიანად საპროექტო ეგზ-ის გასხვისების დერეფანში. მცენარეულ საფარსა და ადგილობრივი ჰაბიტატის მთლიანობაზე ზემოქმედება შეიძლება შეფასდეს, როგორც საშუალო ან დაბალი მნიშვნელობის მქონე. საპროექტო ტერიტორიის არეალში შეიძლება მოხდეს საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი და ბერნის კონვენციით დაცული ისეთი სახეობები, როგორცაა მურა დათვი (*Ursus arctos*), ფოცხვერი (*Lynx lynx*) და წავი (*Lutra lutra*). აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მათი საბინადრო ადგილების საპროექტო ტერიტორიით გადაკვეთა მოსალოდნელი არ არის. საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში, არსებული მდინარეების სიახლოვეს, განსაკუთრებით, მდ. ფოცხოვის ნაპირზე გამავალი ეგზ-ის მონაკვეთზე, სამშენებლო სამუშაოების წარმოებამ შესაძლებელია უარყოფითად იმოქმედოს წავზე. თუმცა პროექტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, წავზე ზემოქმედება იქნება ძალიან დაბალი, რადგან უშუალოდ მდინარეების ნაპირზე, სადაც არის წავის გავრცელების არეალი, მასშტაბური სამშენებლო სამუშაოები არ არის დაგეგმილი.

მშენებლობის დროს წარმოქმნილი ნარჩენები დროებით დასაწყობდება თითოეულ სამშენებლო მოედანზე მასალების დასაწყობების სპეციალურად გამოყოფილ ტერიტორიაზე, რომელიც გადახურული იქნება ატმოსფერული ნალექებისგან დასაცავად. ტერიტორიას ექნება ბეტონის ძირი, რომელიც შემოღობილი იქნება, რათა არ მოხდეს ნარჩენების უკონტროლოდ გაბნევა ან დაღვრა. აღნიშნულ ტერიტორიაზე მოხდება ნარჩენების სეპარაცია სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების მიხედვით, ხოლო მათი ტერიტორიიდან გატანა მოხდება სპეციალური ნებართვის მქონე კონტრაქტორი კომპანიების მიერ.

გზშ-ს ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2020 წლის 16 ივლისს ადიგენისა (12:00 საათზე) და ახალციხის (16:00 საათზე) ადმინისტრაციული ერთეულის შენობებში (ღია სივრცეში) გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვები, რომელსაც ესწრებოდნენ სამინისტროს, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ და საკონსულტაციო ორგანიზაცია „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლები, ასევე ზემოაღნიშნული მუნიციპალიტეტების მერიის წარმომადგენლები და მაცხოვრებლები.

ადიგენის მუნიციპალიტეტში გამართულ საჯარო განხილვაზე მოსახლეობის მხრიდან კითხვები დაისვა პროექტის ზემოქმედებას დაქვემდებარებული კერძო საკუთრებების გამოსყიდვის პოლიტიკასთან დაკავშირებით, რომელსაც უპასუხეს სსე-ს წარმომადგენლებმა. კომპანიის წარმომადგენლების განმარტებით, მოსახლეობას დაეხმარებოდა პროექტის გავლენის დერეფანში, რომლის სიგანე 70 მეტრია (დაცვის ზონის ჩათვლით) დაურეგისტრირებელი მიწის ნაკვეთების რეგისტრაციაში და შესაბამისი ხელშეკრულებების გაფორმების შემდეგ კომპანია გამოისყიდის ანძის პოლიგონებს, აანაზღაურებს მიყენებულ ზიანს და გასცემს სერვიტუტის კომპენსაციებს. ახალციხის მუნიციპალიტეტში გამართულ საჯარო განხილვაზე მოსახლეობის მხრიდან კითხვები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მიერ არ ყოფილა წარმოდგენილი წერილობითი შენიშვნები და კომენტარები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის I დანართის 28-ე პუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ადიგენისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტებში სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ერთჯაჭვა საჭაერო ელექტროგადაცემი ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმის“ გაყვანასა და ექსპლუატაციაზე.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, მათ შორის ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შემარბილებელი და მონიტორინგის ღონისძიებების, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად.
4. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჭრას დაქვემდებარებული ხე-მცენარეების (მათ შორის 8 სმ-ზე ნაკლები დიამეტრის მქონე „წითელი ნუსხის“ მცენარეების) შესახებ ინფორმაციის (სახეობების და რაოდენობების მითითებით) სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, ასევე უზრუნველყოს ჭრას დაქვემდებარებული სახეობების დათვალიერება საპროექტო ტერიტორიაზე ფრინველთა ბუდეების არსებობის დადგენის მიზნით.
5. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ უზრუნველყოს ფრინველებისთვის სენსიტიურ ადგილებზე (საემიგრაციო გზების სიახლოვეს) სადენების მარკირება და აღნიშნული ინფორმაციის ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციაში შესვლამდე სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა;
6. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფრინველებზე ზემოქმედების დამატებით შემარბილებელ ღონისძიებად დეფლექტორების დამონტაჟების საჭიროების საკითხის განხილვა და

აღნიშნული ინფორმაციის სათანადო დასაბუთებით სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;

7. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ეგხ-ს სამშენებლო არეალის გეოდინამიკური პროცესების რუკის (პოტენციური გეოდინამიკური საფრთხეების უბნების გამოყოფით) სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
8. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე რთულ გეოლოგიურ უბნებზე უზრუნველყოს (მათ შორის საყრდენი ანძების განთავსების და მისასვლელი გზების) დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების მიხედვით დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
9. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების დეტალური პროექტების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა shape ფაილებთან ერთად;
10. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
11. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად; ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად.
12. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე, ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან შეთანხმება;
13. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე სასარგებლო წიაღისეულის საბადოს კონტურებში ნებისმიერი ქმედების განხორციელება უზრუნველყოს სსიპ წიაღის ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმებით, ხოლო ლიცენზირებული ობიექტის შემთხვევაში – აგრეთვე ლიცენზიის მფლობელთან შეთანხმებით და წარმოადგინოს შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
14. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ტერიტორიის არქეოლოგიური კვლევის შესახებ კანონმდებლობით გათვალისწინებული დოკუმენტაციის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან წარდგენა და საქმიანობის სააგენტოსთან შეთანხმება;
15. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყების, სამუშაოების დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
16. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
17. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“.
18. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;

19. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ადიგენისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე;
20. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი